

РЕШЕНИЕ

№ 80

гр. София , 18.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 15-ТИ ТЪРГОВСКИ в публично заседание на първи февруари, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Даниела Дончева
Членове: Красимир Маринов
Капка Павлова

при участието на секретаря Невена Б. Георгиева
като разгледа докладваното от Даниела Дончева Въззивно търговско дело № 20201001002437 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от „Рила – Самоков 2004“ АД срещу решение № 87 от 13.07.2020 г. по търговско дело 221/2019 г. на Софийски окръжен съд, с което съдът е осъдил „Рила – Самоков 2004“ АД да заплати на Е. И. В. сумата в размер на 52 560 лв. (петдесет и две хиляди петстотин и шестдесет лева), представляваща сбор от неизплатените й brutни месечни възнаграждения, за периода от 01.07.2016 г. до 01.07.2019 г. , дължими в качеството й на член на съвета на директорите /СД/ на „Рила – Самоков 2004“ АД; сумата в размер на 7 452,93 лв. /седем хиляди четиристотин петдесет и два лева и 93 ст./, представляваща обезщетение за забавено плащане върху неизплатеното й brutно възнаграждение като член на СД на „Рила – Самоков 2004“ АД, дължимо в размер на законната лихва, начислена върху всяка една от главниците /всяка отделна дължима сума за месечно brutно възнаграждение/, за период с начални моменти от 02.08.2016г. до 02.07.2019г. и общ краен момент - 08.07.2019г. /дължимо в размери по отделните главници и на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД/, както и за заплащане на законоустановената лихва за забава върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното плащане на сумата. Също така е осъдил на основание чл.78, ал.1 от ГПК, „Рила – Самоков 2004“ АД да заплати на Е. И. В., сумата в размер на 7 191,02 лева, представляваща направени по делото съдебни разноски. Решението в отхвърлителната му част

по предявения иск с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД като необжалвано е влязло в законна сила.

В жалбата са изложени оплаквания за неправилност, необоснованост на решението, като жалбоподателят счита, че същото е постановено в противоречие с материалния закон, при допуснати съществени процесуални нарушения. Изтъква неправилност на извода за възмездност по дефиниция на отношенията между членовете на Съвета на директорите и акционерното дружество. Счита, че в Търговския закон няма изискване за определяне на възнаграждение на органите на управление на търговските дружества, което да е предпоставка за валидното възникване на правоотношенията им. Излагат се съображения за неправилно възприемане на приложените писмени доказателства, и по-конкретно се изтъква, че решение на общото събрание на акционерите от 2007 г. не може да се приложи в отношенията между дружеството и ищцата. Претендира присъждане на разноски.

Въззиваемата страна Е. И. В. е депозирала писмен отговор, в който излага подробно съображения за неоснователност на въззивната жалба. Претендира разноски.

Настоящит състав установи, че въззивната жалба е допустима, като подадена от надлежна страна, в преклузивния срок по чл.259 ал.1 ГПК, срещу валиден и допустим съдебен акт, подлежащ на обжалване.

След като обсъди доводите на страните, въззивната инстанция намери за установено от **фактическа** страна следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с искове с правно основание чл. 286 от ЗЗД, във вр. с чл. 221, т. 5 от ТЗ вр. с чл. 86, ал.1 от ЗЗД.

С протокол от извънредно общо събрание на акционерите /ОСА/ на ответника от 04.12.2015г. и протокол от 13.04.2016г. от заседание на Съвета на директорите /СД/ на „Рила – Самоков 2004“ АД ищцата е избрана съответно за член на съвета на директорите на ответното търговско дружество. С решение на ОСА от 13.04.2016 г., т. 4 същата е избрана за председател на СД. Избирането на ищцата за член на СД на дружеството ответник е вписано в Търговския регистър на 25.07.2016г. По делото е представен и приет като писмено доказателство протокол за проведено извънредно общо събрание на акционерите на „Рила – Самоков 2004“ АД от 28.06.2007г., на което са взети решения за освобождаване състава на СД на дружеството и са избрани нови членове на СД. В точка три от протокола е

определено и възнаграждението на новоизбрания Съвет на директорите в размер на 3 /три/ минимални работни заплати за страната определени с „Постановление на МС на Р България“. Приложен е и Устав на дружеството-ответник, в който са уредени правата и задълженията на членовете на съвета на директорите.

Видно от представеното по делото извлечение от Годишния доклад за дейността на „Рила – Самоков 2004“ АД за 2018г. е, че членовете на СД не са получавали възнаграждение от дружеството през 2018 г. – т.8 от доклада.

Представени са и други писмени доказателства – платежни нареждания от 2016 г., извлечения от банкови сметки и разчетно-платежни ведомости, от които е видно, че ответното дружество е заплащало на членове на съвета на директорите възнаграждение, но липсват такива по отношение на ищцата.

От приетото и неоспорено от страните по делото заключение на вещотото лице по съдебно-счетоводна експертиза, се установява, че дължимото брутно възнаграждение на ищцата, съобразно приетото решение на ОСА на ответника от 28.06.2007 г., за периода от 01.07.2016г. до 01.07.2019г., предвид размера на МРЗ за страната определен с Постановления на МС за 2016, 2017, 2018 и 2019г. е в размер на 52 560,00 лева. Вещото лице сочи още, че законоустановената лихва за забава върху brutното месечно претендирано възнаграждение от ищцата, за периода от 2-ро число на месеца следващ месеца на възнаграждението до 08.07.2019 г. вкл. е в общ размер от 7 452,93 лева.

При така установената фактическа обстановка по делото, настоящият съдебен състав намира от **правна** страна следното:

По делото е отделено като безспорно обстоятелството, че с решение от 04.12.2015 г. на общото събрание на акционерите и протокол от 13.04.2016 г. от заседание на Съвета на директорите /СД/ на „Рила – Самоков 2004“ АД въззиваемата страна Е. И. В. е избрана за член на съвета на директорите, както и за председател на последния. Също така не се спори за това, че между въззиваемата страна и въззивника липсва сключен договор, с който да са уговорени допълнително отношенията между тях. Спорен е въпросът за това дали въззивникът дължи заплащане на месечно възнаграждение на ищцата в качеството ѝ на член на съвета на директорите.

В съдебната практика има единодушие по въпроса, че между всеки член на съвета, от една страна и акционерното дружество, от друга страна, съществува договорно отношение, което има мандатен характер, т.е. произтича от договор за поръчка – решение № 827 от 13.12.2007 г. на ВКС по т.д. 478/2007 г., ТК, Първо отделение; решение №212 от 10.03.2008 г. на

ВКС по т.д. 814/2007 г., ТК, Второ отделение и други. Прието е, че договорното отношение се регламентира от нормите на ЗЗД, ТЗ и устава, като разпоредбите на ТЗ са специални, имат приоритет и дават възможност да се прилага ЗЗД, ако не предвиждат друго.

Възнаграждението на членовете на съвета на директорите, на които не са делегирани управленски функции се определя с решение на общото събрание на акционерите, както изрично и ясно предвижда законът в разпоредбата на чл. 244, ал. 7, изр. 2-ро от ТЗ. Съответно сложилите се между страните отношения през исковия период от време са такива по договор за поръчка, като са възникнали с факта на избирането на ищцата за член на СД, а впоследствие и за негов председател. С оглед разпоредбата на чл. 221, т. 5 от ТЗ основание да се иска заплащане на претендираното възнаграждение е наличието на решение на общото събрание.

Въззивният състав намира за неоснователни възраженията на жалбоподателя за липса на взето решение от ОСА във връзка с определяне възнаграждението на ищцата и за липсата на сключен договор за уреждане на отношенията помежду им като предпоставка за дължимост на възнаграждение. Предвид граматическото и систематично тълкуване на нормата на чл. 244, ал. 7, изр. 2-ро от ТЗ сключването на договор за управление с ищцата, като член на съвета на директорите, която не е изпълнителен член, е факултативно и договорът не е задължителен елемент от правоотношението ѝ с акционерното дружество. Така и **Определение № 58 от 05.02.2020 Г. по т.д. № 1079/2019 Г., Т. К., II Т. О. на ВКС** . Следователно правоотношението с членовете на съвета на директорите, на които не е възложено управлението на дружеството по реда на чл. 244, ал. 4 от ТЗ и нямат качеството на изпълнителни членове, възниква от решението на общото събрание по чл. 221, т. 4 и т. 5 от ТЗ, с което се определя и размера на възнаграждението им.

Според ВКС получаването на възнаграждение произтича от управленческото качество на заемания от членовете на СД пост и не е обвързано по основание и размер нито от дължимата престация, нито от постигнатия от дейността на съвета резултат. Следователно възнаграждението се заплаща за заеманата длъжност, за пост, а не за количеството и качеството на извършената дейност, не за резултатите от тази дейност и без да се отчита финансовото състояние на дружеството.

Настоящият съдебен състав намира, че решението на общото събрание на акционерите от 28.06.2007 г., с което в т. 3 е определено “месечното възнаграждение на всеки член от новоизбрания СД в размер на 3 /три/ минимални работни заплати за страната определени в Постановление на Министерски съвет на Република България”, е било в сила през процесния период, т.к. няма данни същото да е било отменено изрично, респективно да е дерогирано с приемането на ново решение от ОСА. Този извод се подкрепя с

решение № 108/08.10.2015 г. по т.д. № 2263/2014 г., ТК, II т.о. на ВКС, постановено по реда на тогава действалата норма на чл. 290 от ГПК в качеството му на задължителна съдебна практика. С цитираното решение изрично е прието, че задължението на АД за плащане на възнаграждение на членовете на СД отпада с прекратяване на договора за възлагане на управление или с взимане на решение относно възнаграждението от ОСА, в чиято компетентност е това, като действието на решението за определяне на възнаграждението не е обусловено от мандата на СД по чл. 233, ал. 1 ТЗ, и изтичането на мандата на СД не преустановява действието на решението на ОСА за определеното възнаграждение на членовете на СД. С оглед изложените правни постановки, изцяло неоснователни са доводите на въззивника за неразбиране и неправилно прилагане на изводите от съдебната практика. Освен това с решение на общото събрание на акционерите от 28.06.2007 г. определените месечни възнаграждения не са персонифицирани за всеки конкретен член, а изрази **“новоизбрания Съвет на директорите”** няма персонифициращ възнаграждението характер.

На следващо място, по делото са приети и не са оспорени от страните платежни нареждания и банкови извлечения /л. 144 и следв./, които неправилно първоинстанционният съд е счел за ирелевантни, като неотнасящи се до ищеца по делото. Напротив, същите съдържат неизгодно за ответника признание за дължимост на възнаграждение на членовете на СД. Приложените две платежни нареждания изхождат от “Рила – Самоков 2004” АД и имат за основание “възнаграждение член на СД до 31.12.2016 г.”. Следователно има данни, че през исковия период са изплащани възнаграждения на лица в качеството им на членове на СД, т.к. получателите по платежните нареждания са избрани за членове на СД на 28.06.2007 г. за срок от пет години, изтекъл на 28.06.2012 г., а им е изплатено възнаграждение за период до 31.12.2016 г. Въз основа на събраните писмени доказателства по делото и гореизложените правни съображения съдът приема, че е налице практика на ответното дружество за заплащане на възнаграждение на членовете на СД, продължила и през исковия период, с което доводите за неприложимост на решение на ОСА от 28.06.2007 г. са неоснователни.

При съвпадение на крайните изводи на двете инстанции, макар и с други мотиви, съдът намира предявените искове с правно основание чл. 286 от ЗЗД, във вр. с чл. 221, т. 5 от ТЗ вр. с чл. 86, ал.1 от ЗЗД за доказани, а възраженията на въззивника за неоснователни, като първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в обжалваната част.

При този изход на спора разноси се следват на въззиваемата страна на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК и съобразно представения списък по чл. 80 от ГПК такива следва да ѝ се присъдят в пълния предявен размер.

Воден от горното съдът:

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение № 87 от дата 13.07.2020 г. по т. д. № 221/2019 г. по описа на Софийски окръжен съд, с което „Рила – Самоков“ АД ЕИК 131517858 със седалище и адрес на управление: гр. Самоков, ул. „Македония“ 34 е осъдено да заплати на основание чл. чл. 286 от ЗЗД вр. чл. 221, т. 5 от ТЗ Е. И. В. с ЕГН ***** с постоянен адрес: гр. ***, ул. *** № **, сумата в размер на 52 560 лв. /петдесет и две хиляди петстотин и шестдесет лева/, представляваща сбор от неизплатените й брутни месечни възнаграждения за периода от 01.07.2016 г. до 01.07.2019 г., дължими в качеството й на член на СД на „Рила – Самоков“ АД, както и на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД сумата в размер на 7 452,93 лв. /седем хиляди четиристотин петдесет и два лева и 93 ст./, представляваща обезщетение за забавено плащане върху неизплатеното й брутно възнаграждение като член на СД на „Рила – Самоков“ АД, дължимо в размер на законната лихва, начислена върху всяка една от главниците за периода от 02.08.2016 г. до 08.07.2019 г., включително в частта за разноските.

ОСЪЖДА „Рила – Самоков 2004“ АД, ЕИК 131517858 със седалище и адрес на управление: гр. Самоков, ул. „Македония“ 34, представлявано от изпълнителните членове Д. М. А.-Д., Н. С. и М. М. А. А. Л., да заплати на Е. И. В. с ЕГН ***** с постоянен адрес: гр. ***, ул. *** № **, сумата от 2 500 лв. /две хиляди и петстотин лева/, представляваща сторени разноски пред въззивната инстанция.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му при условията на чл. 280, ал. 1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____